

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ПРИТЯГНЕННЯ СЛУЖБОВЦІВ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Національний авіаційний університет
проспект Космонавта Комарова, 1, 03058, Київ, Україна
E-mail: post@nau.edu.ua

Мета: визначення напрямків вдосконалення правового регулювання відносин у сфері притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності. **Методи дослідження:** загальнонаукові та спеціальні методи – логіко-семантичний, порівняльно-правовий, правового моделювання, класифікації та групування, герменевтичний. **Результати:** визначено напрямки вдосконалення правового регулювання відносин у сфері притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності. Обґрунтовано необхідність використання категорії «службова дисципліна», виділено види публічної служби, наголошено на необхідності уніфікації процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності службовців публічної служби тільки у межах окремих видів публічної служби, визначено необхідність розмежування дисциплінарної і адміністративної відповідальності щодо окремих категорій службовців публічної служби. **Обговорення:** проблема визначення напрямків вдосконалення правового регулювання відносин у сфері притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності у рамках адміністративного права і процесу.

Ключові слова: публічна служба, службовець, дисциплінарна відповідальність, службова дисципліна, законність, процедура.

Постановка проблеми та її актуальність. Актуальність пошуку шляхів вдосконалення правового регулювання відносин у сфері притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності визначена необхідністю, з одного боку, формування дієвих гарантій законності виконання службовцями публічної служби повноважень, що, у кінцевому випадку створює умови для усунення такого негативного явища як правовий нігілізм як усередині системи публічної служби, так і у державі в цілому. Публічна служба є професійною діяльністю, яка стосується реалізації завдань і функцій держави у різних сферах, що обумовлює багатовекторність соціальної і правової ролі публічної служби у державі і суспільстві і особливе значення статусу службовця публічної служби.

Правове осмислення сутності службових правовідносин активізувала судова практика адміністративних судів у зв'язку із уведенням до предмету судової адміністративної юрисдикції публічно-правових спорів, що впливають з державно-службових відносин, що виявилось у критичних наукових роботах вчених, авторських позиціях експертного середовища, правових позиціях вищих судів. Разом з тим, конституційно закріплена стратегія України щодо незворотності європейського та євроатлантичного курсу (абзац п'ятий преамбули Конституції України [1]) визначає подальший пошук шляхів формування ефективного законодавства у сфері публічної служби, а проведена у 2017 році судова реформа обумовлює виділення найменш конфліктних шляхів і способів адаптації законодавства про публічну службу до сучасних ви-

мог до публічної служби як професійної, якісної публічно-владної діяльності.

Аналіз досліджень і публікацій. Вчені активно здійснюють пошук оптимальних правових моделей державної служби, досліджують проблемні питання формування і функціонування окремих інститутів та видів публічної служби. У цьому напрямку теоретичну основу формують роботи В. Б. Авер'янова, Ю. П. Биляка, Л. Р. Білої-Тіунової, І. П. Голосніченка, Е. Ф. Демського, С. В. Ківалова, О. В. Петришина, А. О. Селіванова, Ю. М. Старилова, Х. П. Ярмачі та інші. Разом із тим, стрімкі зміни, що відбуваються у суспільстві, вимагають подальших наукових досліджень проблем, що стосуються покращення якості публічної служби, забезпечення ефективності правового регулювання відносин у цій сфері.

Мета дослідження полягає у визначенні напрямків вдосконалення правового регулювання відносин у сфері притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності.

Виклад основного матеріалу. У теорії адміністративного права дисциплінарну відповідальність державних службовців визначають як сукупність адміністративно-правових відносин, що виникають у зв'язку з накладанням на них передбачених законодавством дисциплінарних стягнень за порушення ними службової дисципліни [2, с. 341-342]. У наведеному визначенні вказані основні (ключові) ознаки дисциплінарної відповідальності – виділення підстави, якою є порушення службової дисципліни, особливий суб'єктний склад, адміністративно-правовий характер відповідних відносин, зв'язок із право обмеженнями, суворо нормативна регламентація підстав і порядку застосування.

Ці ознаки, по суті, відображені у ч. 1 ст. 64 Закону України «Про державну службу» [3], в якому закріплено, насамперед, підставу застосування дисциплінарної відповідальності – невиконання чи неналежне виконання посадових обов'язків, порушення службової дисципліни; застосування на підставі і у порядку, що передбачений чинним законодавством; застосування у позасудовому порядку; стосується кон-

кретної категорії осіб, які мають статус державного службовця.

Якщо звернутись до приписів чинного законодавства, якими регламентовано дисциплінарну відповідальність інших категорій службовців публічної служби, то не можна виділити єдиного нормативно-правового акту, в якому закріплено єдині засади публічної служби. Вказане стосується, у першу чергу, службовців мілітаризованої публічної служби, які мають спеціальні звання – поліцейських, військово-службовців, осіб рядового і начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту та інших, дисциплінарна відповідальність яких застосовується на підставах і у порядку, передбачених дисциплінарними статутами (закони України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 15.03.2018 № 2337-VIII [4], «Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту» від 05.03.2009 № 1068-VI [5], «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» від 24.03.1999 № 551-XIV [6] та інші. Вказуючи про публічну службу, необхідно виділити службу в органах місцевого самоврядування, відносини щодо проходження якої урегульовані окремим Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 № 2493-III [7].

Сутність категорії «публічний» у юридичних енциклопедичних виданнях розкривається у контексті категорії «публічне право». Юридичний зміст публічного права виявляється у його зв'язку із публічною владою (державною владою та місцевим самоврядуванням) [8, с. 651].

Виходячи з юридичного змісту терміну «публічний», доцільно вказати про належність до публічної служби відносин щодо зайняття посади судді, звільнення судді з посади та припинення його повноважень, дисциплінарної відповідальності судді, застосування правообмежень щодо професійного судді. До публічної служби також слід віднести службу в органах прокуратури.

Для вирішення проблеми вдосконалення правового регулювання відносин у сфері публічної служби, в тому числі – щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності, недостатньо вирішити питання щодо врегулюван-

ня категорії «публічна служба», оскільки її значення узагальнююче і має умовний характер, який позначає належність певних категорій посадових осіб до відносин, які пов'язані із реалізацією функцій держави та місцевого самоврядування. Аргументом щодо недостатності нормативного закріплення категорії «публічна служба» є і та обставина, що характер окремих видів публічної служби має істотну різницю, що обумовлює особливості процедур вступу, проходження служби, звільнення зі служби чи припинення повноважень.

Визначаючи шляхи вдосконалення правового регулювання відносин щодо притягнення службовців публічної служби до дисциплінарної відповідальності, слід враховувати декілька важливих чинників, наявність яких впливає на існування особливостей застосування дисциплінарної відповідальності.

Мова йде, насамперед, про характер завдань і функцій, які виконують певні категорії службовців публічної служби. Вказане стосується завдань і функцій держави та завдань і функцій місцевого самоврядування, що впливають з конституційно-правового статусу органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Наявність різниці конституційно-правового статусу зазначених органів обумовлює виокремлення державної служби і служби в органах місцевого самоврядування. При цьому термін «державна служба» у контексті «служби державі» має розглядатись у широкому значенні, тобто без врахування специфіки проходження служби.

Наступним чинником, що визначає наявність особливостей у процедурах притягнення до дисциплінарної відповідальності, має бути визнано чинник характеру обов'язків за посадою та характер державної служби. Такий чинник виділено, спираючись на підхід, обґрунтований Ю.П. Битяком, який презентує критерій виконання спеціальних професійних обов'язків та характер державної служби, за яким запропоновано виділяти цивільних та мілітаризованих державних службовців.

На думку вченого, цивільні державні службовці не мають інших звань, крім рангів, а правовий статус урегульовано виключно профіль-

ним законом про державну службу. Разом з тим, врегулювання профільним законом не виключає можливість закріплення особливостей проходження державної служби в окремих галузях та сферах. У чинному законодавстві про мілітаризовану державну службу та її службовців зазначено, що регулювання правового положення державних службовців, які працюють в апараті органів Служби безпеки України, внутрішніх справ тощо, здійснюється відповідно до Закону про державну службу, якщо інше не передбачено законами України [9, с. 122-123]. Ю.П. Битяк запропонував запровадження єдиного поняття «державна служба» [9, с. 126].

Наведений доктринальний погляд на визначення служби, пов'язаної із виконанням завдань і функцій держави як суто державної, а також на види державної служби у сучасних дослідженнях проблем адміністративного права сприймається як усталений. Проте, можна вказати про доцільність його подальшого розвитку у напрямку пошуку підходів до уніфікації процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності, а також забезпечення чіткості та однозначності врегулювання підстав застосування дисциплінарних стягнень та власне визначення видів дисциплінарних стягнень.

Необхідно звернути увагу і на ту обставину, що за вчинення дисциплінарних проступків не завжди особа притягується до дисциплінарної відповідальності.

Так, статтею 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено застосування до службовців мілітаризованої публічної служби - військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складів Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, поліцейських – застосування на загальних підставах адміністративної відповідальності [10].

Серед осіб, на яких також поширюється вказане правило, вказано військовозобов'язаних та резервістів під час проходження зборів. Однак, належність цих осіб до службовців мілітаризованої публічної служби потребує окремого дослідження.

Тож до порушень, вчинення яких виділеними вище категоріями службовців мілітаризованої публічної служби тягне застосування адміністративної, а не дисциплінарної відповідальності, віднесено: порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію (ч. 1 ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення [10])

Необхідно виділити правову вимогу дотримання антикорупційного законодавства службовцями публічної служби, що впливає з приписів Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII. Суб'єктами, на яких поширюється дія зазначеного Закону - службовцями публічної служби визначено: Прем'єр-міністра України, Першого віцепрем'єр-міністра України, віцепрем'єр-міністрів України, керівників центральних органів виконавчої влади, Голову Служби безпеки України, Генерального прокурора, Голову Ради міністрів Автономної Республіки Крим, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, службовців мілітаризованої публічної служби (за певними винятками) (ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII [11]).

На думку вчених (О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій) серед обставин, наявність яких дозволяє віднести окремі дисциплінарні провадження до адміністративних, слід виділити такі, які стосуються винятків із встановлених підстав застосування дисциплінарної відповідальності. Вказане означає існування правової можливості застосування інших видів юри-

дичної відповідальності за вчинення дисциплінарних проступків. Наявність такої особливості дозволило запропонувати підхід щодо розмежування процедур здійснення дисциплінарних проваджень на такі, які повинні бути предметом регулювання трудовим правом, і такі, які здійснюються у адміністративному порядку. Виділено групи дисциплінарних проваджень в адміністративних справах за ознакою особливостей правового регулювання їх здійснення, серед яких виділено і ті, які стосуються службовців мілітаризованої публічної служби (на яких поширює дія дисциплінарних статутів) [12, с. 343-345].

Привертає увагу застосування вченими словосполучення «дисциплінарне провадження в адміністративних справах», яке відображає специфіку правовідносин, пов'язаних із порушенням службової дисципліни. Виходячи із адміністративно-правової природи відносин, які стосуються дисципліни і законності при реалізації службовцями мілітаризованої публічної служби компетенції, таке словосполучення дозволяє відтворити існуючий взаємозв'язок між правообов'язком у межах службової компетенції за посадою і відносинами організаційно-розпорядчого змісту, учасником яких є службовець мілітаризованої публічної служби.

Отже, виникає необхідність вирішення питання про розмежування адміністративних і дисциплінарних деліктів, підхід до вирішення якого запропонував В.К. Колпаков.

На думку вченого, ознаками розмежування виступають: різна правова природа (владний характер обов'язку дотримуватись правил, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність, та добровільний характер такого обов'язку у випадку дисциплінарної відповідальності); відсутність утворення дисциплінарними проступками окремої галузі; дисциплінарні проступки не мають такого юридичного складу, як адміністративні делікти; існування стійких організаційних зав'язків між суб'єктом, уповноваженим застосовувати дисциплінарні стягнення і порушником [13, с. 37-39].

Щоправда слід відзначити, що врахування наведеного підходу В.К. Колпакова ускладнює юридичну кваліфікацію дисциплінарних про-

ступків службовців мілітаризованої публічної служби, враховуючи, що обов'язок додержання правил, за порушення яких передбачено дисциплінарну відповідальність, має владний характер.

Ключовою є категорія «службова дисципліна», яка стосується усіх без винятку службовців публічної служби, оскільки її сутність розкривається через свідоме виконання обов'язків за посадою.

Вчені відзначають, розкриваючи сутність службової дисципліни щодо державних службовців, відзначали застосування цього терміну тільки у відносинах під час проходження служби, і пов'язані із виконанням нормативних вимог, захистом інтересів суспільства, держави, дотримання етичних вимог, професійним виконанням обов'язків за посадою, постійним підвищенням професійного рівня, додержання вимог щодо запобігання корупції та інше [14, с. 318].

Наведений підхід щодо розкриття сутності службової дисципліни може бути застосований не тільки до державних службовців, що визначено призначенням публічної служби та обумовлює специфіку проходження публічної служби.

Проведене дослідження дозволило сформулювати наступні висновки.

Категорія «публічна служба» є узагальнюючою і такою, що має переважно теоретичне значення, у зв'язку з чим не є доцільним закріплення у законодавстві на рівні окремого нормативно-правового акту поняття публічної служби. Натомість доцільно визначити поняття службової дисципліни, застосування якого є одним із способів забезпечення єдності правозастосовної практики законодавства щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності, оскільки передбачає уникнення різних поглядів на зміст службової дисципліни, формування єдиного неконфліктного праворозуміння.

Серед видів публічної служби слід виділити, насамперед, державну службу у значенні, передбаченому профільним Законом України «Про державну службу», та службу в органах місцевого самоврядування, відповідно Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Врахування особливостей ха-

рактеру виконуваних завдань і функцій держави дозволяє приєднатись до наукових поглядів на виділення мілітаризованої служби, яку доцільно назвати мілітаризованою публічною службою, на відміну від наукового погляду, за яким вказано про мілітаризовану державну службу (Ю.П. Битяк). До публічної служби доцільно віднести і службу в органах прокуратури на посадах прокурорів. Окреме місце у системі публічної служби посідають відносини, що стосуються зайняття посади судді, звільнення судді з посади та припинення його повноважень, дисциплінарної відповідальності судді, застосування правообмежень щодо професійного судді. Виокремлення цих відносин обумовлене, у першу чергу, принципово різним від інших видів публічної служби характером виконуваних професійними суддями завдань у межах функції правосуддя, яку здійснюють виключно суди і делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються (ст. 124 Конституції України).

По-третє, про уніфікацію процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності службовців публічної служби можна вказувати тільки у межах окремих видів публічної служби.

Перспективними напрямками подальших досліджень є:

По-перше, науковий пошук сутності категорії «службова дисципліна» та впровадження терміну у чинне законодавство, норми якого регулюють відносини у сфері публічної служби.

По-друге, розробка напрямків уніфікації процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності службовців публічної служби у межах окремих видів публічної служби

По-третє, вирішення проблеми розмежування дисциплінарної і адміністративної відповідальності щодо окремих категорій службовців публічної служби.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Офіційний вісник України. 2010. № 72/1 (01.10.2010). Ст. 2598 (зі змінами).

2. Авер'янов В.Б. (ред.), Адміністративне право України: академічний курс у 2 т.: т. 1 Загальна частина (Юридична думка, 2007). 592 с.

3. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43.

4. Закон України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 15.03.2018 № 2337-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 29, ст. 233.

5. Закон України «Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту» від 05.03.2009 № 1068-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, № 29, ст. 398.

6. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24.03.1999 № 551-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 22-23 (11.06.99). - Ст. 197.

7. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 № 2493-III Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 33, ст. 175.

8. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. - Х.: Право, 2016. Т. 3: Загальна теорія права / редкол.: О.В. Петришин (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права імені В.М.Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. 2017. 952 с.

9. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Х.: Право, 2005. 304 с.

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51, ст. 1122 (зі змінами)

11. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України, 2014, № 49 (05.12.2014), ст. 2056 (зі змінами)

12. Кузьменко О.В., Гуржій Т.О. Адміністративно-процесуальне право України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. К.: Атіка, 2007. 416 с.

13. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право). К.: Юрінком Інтер, 2008. 256 с.

14. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / наук. ред.:

акад. А.О. Селіванов, акад. М.І. Іншин. К.: Парлам. вид-во, 2017. 512 с.

References

1. Konstytucija Ukrai'ny vid 28.06.1996 r. № 254k/96-VR. Oficijnyj visnyk Ukrai'ny. 2010. № 72/1 (01.10.2010). St. 2598 (zi zminamy).

2. Aver'janov V.B. (red), Administratyvne pravo Ukrai'ny: akademichnyj kurs u 2 t.: t. 1 Zagal'na chastyna (Jurydychna dumka 2007). 592 s.

3. Zakon Ukrai'ny «Pro derzhavnu sluzhbu» vid 10.12.2015 № 889-VIII. Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny. 2016. № 4. St. 43.

4. Zakon Ukrai'ny «Pro Dyscyplinarnyj statut Nacional'noi' policii' Ukrai'ny» vid 15.03.2018 № 2337-VIII. Vidomosti Verhovnoi' Rady (VVR), 2018, № 29, st. 233.

5. Zakon Ukrai'ny «Pro Dyscyplinarnyj statut sluzhby cyvil'nogo zahystu» vid 05.03.2009 № 1068-VI. Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny (VVR), 2009, № 29, st. 398.

6. Pro Dyscyplinarnyj statut Zbrojnyh Syl Ukrai'ny: Zakon Ukrai'ny vid 24.03.1999 № 551-XIV // Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny. – 1999. - № 22-23 (11.06.99). - St. 197.

7. Zakon Ukrai'ny «Pro sluzhbu v organah misceвого samovrjaduvannja» vid 07.06.2001 № 2493-III Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny (VVR), 2001, № 33, st. 175.

8. Velyka ukrai'ns'ka jurydychna encyklopedija: u 20 t. - H.: Pravo, 2016. T. 3: Zagal'na teorija prava / redkol.: O.V. Petryshyn (golova) ta in.; Nac. akad. prav. nauk Ukrai'ny; In-t derzhavy i prava imeni V.M. Korec'kogo NAN Ukrai'ny; Nac. juryd. un-t imeni Jaroslava Mudrogo. 2017. 952 s.

9. Bytjak Ju.P. Derzhavna sluzhba v Ukrai'ni: organizacijno-pravovi zasady: monografija. H.: Pravo, 2005. 304 s.

10. Kodeks Ukrai'ny pro administratyvni pravoporushennja vid 07.12.1984 № 8073-X. Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ns'koi' RSR. 1984. Dodatok do № 51, st. 1122 (zi zminamy)

11. Zakon Ukrai'ny «Pro zapobigannja korupcii'» vid 14.10.2014 № 1700-VII. Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny, 2014, № 49 (05.12.2014), st. 2056 (zi zminamy)

12. Kuz'menko O.V., Gurzhij T.O. Administratyvno-procesual'ne pravo Ukrai'ny: pidruch-

nyk/ za red. O.V. Kuz'menko. K.: Atika, 2007. 416 s.

13. Kolpakov V.K. Administratyvna vidpovidal'nist' (administratyvno-deliktne pravo). K.: Jurinkom Inter, 2008. 256 s.

14. Naukovo-praktychnyj komentar do Zakonu Ukrainy «Pro derzhavnu sluzhbu» / nauk. red.: akad. A.O. Selivanov, akad. M.I. Inshyn. K.: Parlam. vyd-vo, 2017. 512 s.

A. Logvinenko

**TO THE ISSUE OF IMPROVING OF LEGAL REGULATION OF RELATIONS IN THE AREA OF
ATTRACTION OF PUBLIC SERVICE EMPLOYEES TO DISCIPLINARY RESPONSIBILITY**

National Aviation University
Kosmonavta Komarova Avenue, 1, 03058, Kyiv, Ukraine
E-mail: post@nau.edu.ua

The article analyses theoretical problems and problems of legal regulation of relations in the field of attracting public service employees to disciplinary responsibility. The generalizing character of the category «public service» is indicated and the necessity of theoretical definition and consolidation of the notion of service discipline in normative legal acts regulating the passage of certain types of public service is substantiated. The types of public service are highlighted. Such types are: civil service, service in local self-government bodies, militarized public service, service in prosecutor's offices. There emphasized that relations regarding the employment of a judge, the dismissal of a judge from office and the termination of his powers, disciplinary liability of a judge, and the application of legal restrictions on a professional judge are covered by the public service. The important factors that influence the existence of the peculiarities of the application of disciplinary responsibility are identified: the nature of tasks and functions performed by certain categories of public service employees, the nature of the duties for the post and the nature of the civil service. It is grounded that the unification of procedures for bringing to disciplinary responsibility of public service employees should be carried out only within the limits of certain types of public service. The concomitant problem that need to be resolved - is the differentiation between disciplinary and administrative liability for certain categories of public service employees is highlighted.

Keywords: public service, employee, disciplinary responsibility, service discipline, legality, procedure.